

ΠΡΟΟΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΙΙ ΣΕΜΦΕ
5/5/2022

Θέμα 1. (2,5 μον) Επιλέξτε το σωστό συμπέρασμα στις παρακάτω προτάσεις:

- (1) **(0,5 μον)** Έστω (a_n) ακολουθία θετικών αριθμών με $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \frac{1}{2}$. Τότε η σειρά $\sum_{n=1}^{\infty} a_n^n$
(α) συγκλίνει (β) αποκλίνει (γ) δεν μπορούμε να αποφανθούμε αν συγκλίνει ή όχι.
- (2) **(0,5 μον)** Έστω (a_n) ακολουθία θετικών αριθμών με $\frac{a_{n+1}}{a_n} < 1$ για κάθε $n \in \mathbb{N}$. Τότε η σειρά $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$
(α) συγκλίνει (β) αποκλίνει (γ) δεν μπορούμε να αποφανθούμε αν συγκλίνει ή όχι.
- (3) **(0,5 μον)** Έστω s το άθροισμα της σειράς $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!2^n}$. Τότε (α) $s = \sqrt{e}$, (β) $s = +\infty$, (γ) $s = \frac{1}{\sqrt{e}}$.
- (4) **(0,5 μον)** Έστω (a_n) φθίνουσα ακολουθία θετικών αριθμών με $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$. Αν R η ακτίνα σύγκλισης της δυναμοσειράς $\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n$, τότε (α) $R \geq 1$, (β) $R < 1$ (γ) δεν μπορούμε να αποφανθούμε αν ισχύει το (α) ή το (β).
- (5) **(0,5 μον)** Το γενικευμένο ολοκλήρωμα $\int_0^1 \sin\left(\frac{1}{x(1-x)}\right) dx$ (α) αποκλίνει στο $+\infty$,
(β) συγκλίνει, (γ) δεν υπάρχει.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: 1) Το σωστό συμπέρασμα είναι το (α) δηλαδή η σειρά $\sum_{n=1}^{\infty} a_n^n$ συγκλίνει, αφού από το κριτήριο Ρίζας του Cauchy: $\lim \sqrt[n]{a_n^n} = \lim a_n = 1/2 < 1$.

(2) Το σωστό συμπέρασμα είναι το (γ) δηλαδή δεν μπορούμε να αποφανθούμε αν η σειρά $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ συγκλίνει ή όχι. Πράγματι, οι υποθέσεις για την (a_n) είναι μόνο ότι αποτελεί μια φθίνουσα ακολουθία θετικών αριθμών. Πχ. αν $a_n = 1/n$ τότε η $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}$ αποκλίνει ενώ αν $a_n = 1/n^2$ τότε η $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2}$ συγκλίνει.

(3) Το σωστό συμπέρασμα είναι το (α) δηλαδή $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!2^n} = \sqrt{e}$. Αυτό προκύπτει από το ανάπτυγμα Taylor $e^x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^n}{n!}$ για $x = 1/2$.

(4) Το σωστό συμπέρασμα είναι το (α) δηλαδή $R \geq 1$. Πράγματι, αν ήταν $R < 1$ τότε η δυναμοσειρά $\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n$ δεν θα συνέκλινε για $x = -1$. Όμως για $x = -1$ δίνει την εναλλασσόμενη σειρά $\sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n a_n$, που επειδή η (a_n) είναι φθίνουσα ακολουθία θετικών αριθμών με $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$, από το Κριτήριο Leibniz συγκλίνει.

(5) Το σωστό συμπέρασμα είναι το (β) δηλαδή το γενικευμένο ολοκλήρωμα $\int_0^1 \sin\left(\frac{1}{x(1-x)}\right) dx$ συγκλίνει. Πράγματι, η συνάρτηση $f : (0,1) \rightarrow \mathbb{R}$ με τύπο $f(x) = \sin\left(\frac{1}{x(1-x)}\right)$ είναι συνεχής και φραγμένη και άρα, από γνωστό θεώρημα το γεν. ολοκλήρωμα $\int_0^1 \sin\left(\frac{1}{x(1-x)}\right) dx$ συγκλίνει.

Θέμα 2. (3 μον) (α) (1,5 μον) Εξετάστε ως προς τη σύγκλιση την σειρά $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{3^n n!}{n^n}$.

(β) (1,5 μον) Ομοίως για την σειρά $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n}{n^2+1} \sin\left(\frac{1}{n}\right) \cos\left(\frac{1}{n}\right)$.

Απόδειξη. (α) Χρησιμοποιώντας το κριτήριο Λόγου βλέπουμε ότι η σειρά αποκλίνει. Πράγματι, $\frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{3^{n+1}(n+1)!}{(n+1)^{n+1}} \cdot \frac{n^n}{3^n n!} = \frac{3n^n}{(n+1)^n} = \left(\frac{n+1}{n}\right)^n$ και άρα

$$\lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{3}{e} > 1$$

(β) Χρησιμοποιώντας το Οριακό κριτήριο σύγκρισης με την $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2}$ βλέπουμε ότι η σειρά συγχλίνει.

Πράγματι,

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{n}{n^2+1} \sin\left(\frac{1}{n}\right) \cos\left(\frac{1}{n}\right)}{\frac{1}{n^2}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{\frac{n}{n^2+1}}{\frac{1}{n}} \cdot \frac{\sin\left(\frac{1}{n}\right)}{\frac{1}{n}} \cdot \cos\left(\frac{1}{n}\right) \right) = 1$$

□

Θέμα 3. (3,5 μον) Δίνεται η δυναμοσειρά $f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{n+1}{2^n} x^n$.

(α) (0,5 μον) Βρείτε την ακτίνα σύγκλισης R .

(β) (1 μον) Βρείτε το ακριβές διάστημα σύγκλισης.

(γ) (0,5 μον) Υπολογίστε τον τύπο της $F(x) = \int_0^x f(t) dt$ για κάθε $x \in (-R, R)$.

(δ) (0,5 μον) Υπολογίστε τον τύπο της $f(x)$, $x \in (-R, R)$.

(ε) (1 μον) Υπολογίστε το άθροισμα $f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{n}{2^n}$.

Απόδειξη. (α) Έχουμε $a_n = \frac{n+1}{2^n}$ και άρα $\rho = \lim \sqrt[n]{a_n} = \frac{1}{2}$ ($\lim \sqrt[n]{n+1} = 1$ αφού $n \leq n+1 \leq 2n \Rightarrow \sqrt[n]{n} \leq \sqrt[n]{n+1} \leq \sqrt[n]{2} \cdot \sqrt[n]{n}$), οπότε $R = 2$.

(β) Για $|x| > 2$ η δυναμοσειρά αποκλίνει και για $|x| < 2$ συγκλίνει. Μένει να εξετάσουμε τι γίνεται στα σημεία $x = -2$ και $x = 2$. Για $x = -2$ παίρνουμε την σειρά $f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{n+1}{2^n} (-2)^n = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n (n+1)$ που αποκλίνει αφού το $\lim (-1)^n (n+1)$ δεν υπάρχει (η υπακολουθία των περιτών όρων τείνει στο $-\infty$ ενώ των αρτίων στο $+\infty$). Ομοίως για $x = 2$ παίρνουμε την σειρά $f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{n+1}{2^n} 2^n = \sum_{n=0}^{\infty} (n+1) = 1 + 2 + 3 + \dots = +\infty$. Άρα το ακριβές διάστημα σύγκλισης είναι το $(-2, 2)$.

(γ) Έχουμε $F(x) = \int_0^x f(t) dt = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{n+1}{2^n} \int_0^x t^n dt = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{n+1}{2^n} \frac{x^{n+1}}{n+1} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^{n+1}}{2^n} = x \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^n}{2^n} = x \sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{x}{2}\right)^n = x \cdot \frac{1}{1 - \frac{x}{2}} = \frac{2x}{2-x}$.

(δ) Από το Θεμ. Θεώρ. του Ολοκλ. Λογ. έχουμε $f(x) = F'(x) = \frac{2(2-x) - 2x(-1)}{(2-x)^2} = \frac{4}{(2-x)^2}$.

(ε) Από τον τύπο $f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{n+1}{2^n} x^n$ για $x = -1$, έχουμε

$$\begin{aligned} f(-1) &= \sum_{n=0}^{\infty} \frac{n+1}{2^n} (-1)^n = \sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{n}{2^n} + \frac{1}{2^n} \right) (-1)^n \\ &= \sum_{n=0}^{\infty} \frac{n}{2^n} (-1)^n + \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{2^n} \\ &= \left(\sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{n}{2^n} \right) + \frac{1}{1 + \frac{1}{2}} = \left(\sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{n}{2^n} \right) + \frac{2}{3} \end{aligned}$$

Από την άλλη μεριά, από το (δ) έχουμε

$$f(-1) = \frac{4}{9}$$

και άρα

$$\sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{n}{2^n} = \frac{4}{9} - \frac{2}{3} = -\frac{2}{9}.$$

□

Θέμα 4. (3 μον)

(α) (1 μον) Δείξτε ότι το γενικευμένο ολοκλήρωμα $\int_0^1 \frac{1}{\sqrt{x(1-x)}} dx$ συγκλίνει.

(β) (1 μον) Εξετάστε αν υπάρχει το όριο $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{xy}{x^2 + y^2}$.

(γ) (1 μον) Υπολογίστε το όριο $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{x^2 y^8}{x^4 + y^{12}}$.

Απόδειξη. (α) Έστω $c \in (0, 1)$. Έχουμε $\int_0^1 \frac{1}{\sqrt{x(1-x)}} dx = \int_0^c \frac{1}{\sqrt{x(1-x)}} dx + \int_c^1 \frac{1}{\sqrt{x(1-x)}} dx$.

Επειδή τα ολοκληρώματα $\int_0^c \frac{1}{\sqrt{x}} dx$ και $\int_c^1 \frac{1}{\sqrt{1-x}} dx$ συγκλίνουν (αφού $0 < c < 1$) και επειδή

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\frac{1}{\sqrt{x(1-x)}}}{\frac{1}{\sqrt{x}}} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{\sqrt{1-x}} = 1$$

και

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{\frac{1}{\sqrt{x(1-x)}}}{\frac{1}{\sqrt{1-x}}} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{1}{\sqrt{x}} = 1$$

τα ολοκληρώματα $\int_0^c \frac{1}{\sqrt{x(1-x)}} dx$ και $\int_c^1 \frac{1}{\sqrt{x(1-x)}} dx$ συγκλίνουν. Άρα το $\int_0^1 \frac{1}{\sqrt{x(1-x)}} dx$ συγκλίνει.

(β) Το όριο δεν υπάρχει. Πράγματι, αν $(x_n, y_n) = \left(\frac{1}{n}, 0\right) \rightarrow (0, 0)$ και $\lim_{n \rightarrow +\infty} f\left(\frac{1}{n}, 0\right) = 0$. Αλλά αν $(x_n, y_n) = \left(\frac{1}{n}, \frac{1}{n}\right) \rightarrow (0, 0)$ και $\lim_{n \rightarrow +\infty} f\left(\frac{1}{n}, \frac{1}{n}\right) = \frac{1}{2}$.

(γ) Από την ανισότητα $a^2 + b^2 \geq 2ab$ έχουμε

$$0 \leq \frac{x^2 y^8}{x^4 + y^{12}} = \frac{x^2 y^6}{x^4 + y^{12}} \cdot y^2 \leq \frac{1}{2} \cdot y^2$$

και άρα $\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} \frac{x^2 y^8}{x^4 + y^{12}} = 0$. □

ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΙΝΑΙ 12. ΓΙΑ ΝΑ ΠΑΡΕΤΕ ΑΡΙΣΤΑ ΑΡΚΟΥΝ 10 ΜΟΝ.